

Posudek oponenta
na diplomovou práci studentky Pavlína Kulhánkové
na téma „Výjimečný trest“

Zaměření diplomové práce, její základní koncepce a systematika

Předložená diplomová práce se zabývá rozborem nejpřísnější sankce, kterou obsahuje tuzemský právní řád. Autorka si zvolila dle vlastních slov dané téma pro hlubší zájem, který přesahuje obvyklou sumu poznatků získatelných při výuce trestního práva. Chtěla poznat historický vývoj trestání za nejtěžší delikty, současnou úpravu pak srovnat s vybranými zahraničními a věnovat se na základě získaných poznatků úvaze o nevhodnější úpravě do budoucna. Vzhledem k nastíněnému pak logicky zvolila metodu historickou, popisnou a komparativní.

Systematika práce odpovídá jejímu zadání. Práce je členěna včetně úvodu a závěru do osmi kapitol. Po první úvodní kapitole následuje v kapitole druhé obecné vymezení pojmů trestu, jeho účelu a funkci, vhodně ústící do přehledu základních zásad trestání.

Třetí historická kapitola zabírá období od starověku, přes středověk, 18. a 19. století až po moderní dobu počínající vznikem Československa. Ta je dále členěna na tzv. první republiku, protektorát, etapu po 2. světové válce, zvláště pak čas mezi lety 1961-1990 a konečně porevoluční období.

Kapitola čtvrtá popisuje již současnost od účinnosti nového trestního zákoníku a zvláštního zákona o soudnictví ve věcech mládeže.

V páté kapitole se autorka věnuje srovnání domácí úpravy s právními úpravami zahraničními. Vhodně zvolila kombinaci zemí společné historie i právní kultury (Rakousko, Německo, Slovensko) s úpravou reprezentující odlišnou anglosaskou právní kulturu (Anglie a Wales).

Šestá kapitola obsahuje úvahy *de lege ferenda*. Autorka přichází s konkrétními návrhy změn v trestním zákoníku, v procesní úpravě i ve výkonu výjimečného trestu. Doplnuje je o výsledky internetového průzkumu k možnému znovuzavedení trestu smrti a zaujímá též osobní stanovisko k této otázce.

Sedmá kapitola přináší statistické údaje o trendech v počtech osob vykonávajících výjimečný trest v jednotlivých letech v českých věznicích a člení je na muže a ženy.

V závěrečné osmé kapitole autorka shrnuje zjištěné poznatky, vysvětluje přesvědčivě i odchylku ve struktuře práce oproti schválenému zadání. S jejím vysvětlením lze souhlasit.

Práci doprovází cizojazyčné resumé, seznam odborné literatury, přílohou zmíněný průzkum společnosti SANEP.

Hodnocení struktury práce a úrovně zpracování

Obsahová struktura práce odpovídá popsané systematicce. Řazení jednotlivých kapitol je logické a přehledné. Historická část je vhodným předpolím k těžišti práce, kterým je rozbor současné úpravy, její zasazení do kontextu zemí s podobnou i odlišnou kulturou a právním systémem.

Ocenit je nutno vlastní formulované názory a úvahy o tom, „jak by to mohlo být“. Jednotlivé části mají i vzájemně vyvážené proporce včetně potřebného uvážení jejich funkčního propojení s těžištěm zpracovávané materie. Pasáže mají přiměřenou hloubku zpracování.

Autorka shromáždila dostatečné množství rozhodujících relevantních pramenů knižní i časopisecké provenience. Pracovala s nimi korektním způsobem, práce obsahuje rozsáhlý poznámkový aparát. Cenné je zařazení konkrétních dat.

Z hlediska stylu lze konstatovat, že autorka používá odborný jazyk a správné právníké vyjadřování, a to i při formulaci vlastních myšlenek.

Hodnocení formálních aspektů práce

Po formální stránce práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce, ojedinělé drobné nepřesnosti nejsou významné.

Závěr a náměty pro obhajobu

Posuzovaná diplomová práce je bezesporu původním odborným textem vycházejícím ze studia tématicky relevantních zdrojů a jejich kritického zhodnocení. Odpovídá tedy požadavkům stanoveným vnitřním předpisem fakulty na kvalifikační práce tohoto druhu. Práce prokazuje autorčin zájem o zvolené téma, který se projevil i v přístupu ke zpracování. Zjišťované poznatky kriticky zhodnotila a na základě nich pak formulovala své úvahy *de lege ferenda*. Práce je způsobilá k obhajobě. V jejím rámci by se autorka měla zaměřit na rozvedení některých myšlenek vyslovených v závěru, zejména v otázce znovuzavedení trestu smrti. Které právní překážky by bylo nutno odstranit a jaká by měla být konkrétní hmotně právní i procesní úprava, zejména k eliminaci rizik, která jsou tradičně zmiňována odpůrci tohoto trestu.

Předběžné hodnocení Velmi dobře.

V Plzni dne 28. května 2014

JUDr. Josef Baxa

oponent diplomové práce